

Рецензенти:

М. І. Михальченко,
доктор філософських наук,
професор

І. О. Кресіна,
доктор політичних наук,
професор

М. Б. Євтух,
доктор педагогічних наук, професор,
академік АПН України

О. В. Зайчук,
доктор юридичних наук,
професор

Рекомендовано до друку

Вченою радою Інституту держави і права
ім. В. М. Корецького НАН України
(протокол № 3 від 20 лютого 2003 р.)

**Інститут держави і права ім. В. М. Корецького
Національної академії наук України**

**Інститут вищої освіти
Академії педагогічних наук України**

В. С. Журавський

**Вища освіта
як фактор
державотворення і культури
в Україні**

Київ 2003

УДК 378.046
ББК Х621
Ж91

Відповідальний редактор
доктор юридичних наук, професор
А. Р. Мацюк

Журавський В. С.

Ж91 Вища освіта як фактор державотворення і культури в Україні. — К.: Видавничий Дім «Ін Юре», 2003. — 416 с.
ISBN 966-8088-33-6

У монографії аналізуються актуальні проблеми розвитку вищої освіти в Україні, висвітлюється роль освіти в державотворенні та розвитку культури. Велика увага приділяється питанням адаптації вищої освіти до викликів глобалізації та інформаційного суспільства. Автор аналізує тенденції розвитку вищої освіти, основні суперечності та шляхи їх подолання у сучасному українському суспільстві. Досліджуються роль педагога-вчителя, інформаційних технологій навчання, культури та соціальної роботи у вихованні студентської молоді.

Розрахована на викладачів та студентів вищих навчальних закладів.

ББК Х621

ISBN 966-8088-33-6

© В. С. Журавський, 2003
© Видавничий Дім «Ін Юре», 2003

ЗМІСТ

Передмова	5
Розділ перший. Державна освітня політика	9
1. Визначення поняття.....	9
2. Державна освітня політика як система.....	11
3. Політичний аспект	15
4. Цілі та цінності державної освітньої політики.....	17
5. Основні механізми реалізації державної освітньої політики	25
6. Основні учасники здійснення державної освітньої політики.....	30
7. Форми інтеграції: основні норми, організації та установи, що здійснюють державну освітню політику.....	36
Розділ другий. Стратегічні напрями розвитку вищої освіти України у XXI столітті	44
Розділ третій. Інформаційні технології в системі освіти	90
Розділ четвертий. Проблеми культури і виховання студентської молоді	144
Розділ п'ятий. Соціальна робота як фактор формування світоглядної культури студентської молоді	172
Розділ шостий. Педагогічна майстерність	197
Післямова	229
Додатки	234
Конвенція «Про визнання кваліфікацій вищої освіти в європейському регіоні».....	234

Європейський простір у сфері вищої освіти. Спільна декларація міністрів освіти Європи.....	256
Закон України «Про вищу освіту».....	264
Закон України «Про захист інформації в автоматизованих системах».....	336
Національна доктрина розвитку освіти.....	345
Основні напрями реформування вищої освіти в Україні.....	367
Державна програма «Вчитель».....	376
Програма роботи з обдарованою молоддю на 2001 — 2005 роки.....	383
Указ Президента України «Про додаткові заходи щодо забезпечення розвитку освіти в Україні».....	390
Указ Президента України «Про розвиток соціологічної науки в Україні».....	395
Список літератури	398